Netwerken met kunst

ORANJESTAD — Na een voorbereiding van ruim anderhalf jaar is het over ruim een maand zover. Dan stappen tien Arubaanse kunstenaars in het vliegtuig richting Washington om deel te nemen aan een uniek kunstuitwisselingsproject.

door **Yvonne Leijdekkers**

Renwick Heronimo is de drijvende kracht achter het project. Hij is geen onbekende in de kunstwereld en tot 2008 de eigenaar van de Access Art Gallery op Aruba. Inmiddels is hij in Washington woonachtig en werkzaam als onafhankelijk curator. Sinds anderhalf jaar is hij bezig met een project waarin een structurele uitwisseling van beeldende kunstenaars uit Aruba, de Middle Atlantic Region en Nederland moet plaatsvinden.

"De verhuizing naar Washington was voor mij het moment om te gaan werken aan de internationalisering van de kunst. Ik ben ervan overtuigd dat Aruba heel veel goede kunstenaars heeft, maar dat het ontbreekt aan een goede infrastructuur. Daarom is een mobiel platform voor kunstenaars, curatoren en kunsthistorici onontbeerlijk. Het is nu de tijd om actie te ondernemen aangezien wereldwijd de subsidies op de kunst worden gekort. Maar ik zie ook veel galeries verdwijnen. In plaats daarvan gaat men vaak via het internet verder. Daar moeten we op in gaan spelen." Heronimo heeft ervoor gekozen om de Middle Atlantic Region naast Nederland en Aruba erbij te betrekken omdat de regio het zenuwcentrum van de Amerikaanse kunst is. "In deze regio zijn veel toonaangevende musea gevestigd en de regio kenmerkt zich door veel vooraanstaande opleidingen op het gebied van kunst. En het is verhoudingsgewijs natuurlijk ook vrij dichtbij."

Eerste fase

De eerste fase van het project dat hierna in ieder geval hierna nog twee jaar zal doorlopen, heeft het thema microkosmos. "Het accent van de tentoonstelling die door de tien Arubaanse kunstenaars verzorgd zal worden, ligt op 25 jaar Status Aparte. Maar de expositie heeft als hoofdthema microkosmos. Aruba is een microkosmos in het Koninkrijk der Nederlanden. Maar het Koninkrijk is natuurlijk op zijn beurt ook een microkosmos en zo kunnen we dat nog veel verder voeren." Heronimo vertelt dat voorafgaand aan de expositie de geselecteerde Arubaanse kunstenaars eerst in Washington contacten zullen leggen en onder andere met nieuwe projecten en vormen van kunst kennis zullen gaan maken en natuurlijk veel musea bezoeken. Daarvoor zijn in totaal tien dagen vooruit getrokken. "Het is een historisch project voor Aruba. We stellen middels dit project de Arubaanse kunstenaars in staat om kennis te maken met de vele aspecten van de kunst en hopen zo dat er een sneeuwbaleffect zal ontstaan en dat dit een eerste stap van vele vervolgstappen zal zijn waarbij kunst en cultuur uitgewisseld zullen worden."

Renwick Heronimo

Residentie ambassadeur

Voor de expositie stelt de Nederlandse ambassadeur in Washington, Renée Jones-Bos, haar residentie open. "Het is een prachtige locatie om een tentoonstelling te organiseren. De residentie is te beschrijven als een palazzo die een ware schat aan kunst herbergt, met name schilderijen van de oude meesters en veel antieke meubels", vertelt Heronimo. De Arubaanse kunstenaars zullen interventies in de residentie gaan doen terwijl alle activiteiten die normaliter in de residentie plaatsvinden, gewoon door zullen gaan. Zo zullen er in bepaalde salons beelden worden geplaatst, zal er een groot tapijt aan één van de wanden komen te hangen en worden er installaties zeg maar objecten, in verschillende ruimtes geplaatst. "Ook hebben we een kunstenaar die werkt met videobeelden en zijn werk zal laten zien. Daarnaast wordt er grafisch werk tentoongesteld. Op deze manier gaan we hedendaagse kunst combineren met de oude kunstschatten die de residentie rijk is."

New image

De expositie zal geopend worden door Michelle Winklaar, minister van Economische Zaken, Sociale Zaken en Cultuur en gouverneur Fredis Refunjol. Een Arubaanse muziekgroep treedt dan ook op. En er zal een catalogus uitkomen. Hierin wordt niet alleen aandacht besteed aan de expositie. Ook de netwerkreis van de kunstenaars zal uitgebreid aan de orde komen en er is aandacht voor het 'new image event'. "Dit gedeelte van het project heeft mijn vrouw, Jocelyn Croes gevolgmachtigd minister van Aruba in Washington, voor haar rekening genomen. Het evenement omvat een uitgebreide serie lezingen die parallel loopt aan de tentoonstelling. Tijdens die lezingen zullen diverse, politieke, onderwerpen aan de orde komen. Ze worden verzorgd door ministers van Aruba maar er komen ook experts uit de hele wereld hun mening vertellen over een bepaald onderwerp. Zo komt er onder andere de economie en het toerisme aan de bod, maar ook het Statuut van Aruba."

Heronimo is van mening dat politiek, kunst en economie dicht bij elkaar liggen. "Kunst kan een manier zijn om jezelf te presenteren. Je kunt middels je kunst veel ter sprake brengen. Middels het new image event willen we Aruba in Washington meer onder de aandacht brengen. Wij vinden het een fantastische manier om via kunst een dialoog op gang te brengen om verschillende zaken aan de kaak te stellen. 25 jaar Status Aparte is volgens ons een mooi moment om daarmee te beginnen. Aruba heeft 25 jaar de tijd gehad om volwassen te worden. Het is nu tijd om de volgende stap te zetten. Aruba moet nu beginnen om aan zichzelf, als volwassene te gaan werken." Hij denkt dat de tweede fase van het project, dat in 2012 plaatsheeft, zelfs een nog meer politiek karakter zou kunnen krijgen. "Ik ben natuurlijk al in gedachte bezig met de tweede fase van het project. In de tweede fase willen we in ieder geval ook kunstenaars uit Curaçao gaan betrekken, maar verder is daar nog niet veel over duidelijk."

Zeer divers

Terugkijkend op de anderhalf jaar die Heronimo nu met het project bezig is, stelt hij dat het een zeer fascinerend project is. "Je bent niet alleen bezig met het concept, ook praktische zaken zoals het verschepen van de kunstwerken en dergelijke komen aan de orde. Het selecteren van de deelnemende kunstenaars was cruciaal. Wij hebben kunstenaars geselecteerd die zich bezig houden met de hedendaagse kunst. Voorwaarde was wel dat het werken moesten zijn die vrij eenvoudig in de residentie te plaatsen waren. De thematieken waar de kunstenaas mee werken moeten internationaal te begrijpen zijn en wat heel belangrijk was, dat we hebben gezocht naar kunstenaars die zelf ook veel initiatieven ontplooien, zodat het hele project na het bezoek in Washington ook vanuit de kunstenaars zelf een vervolg krijgt. Naast het hele selectieproces hebben ook te maken gehad met vraagstukken rondom het feit dat de residentie gedurende de tentoonstelling open blijft. Dan heb je dus te maken met aspecten zoals veiligheid, personeel enzovoorts."

Unoca is naast het ministerie van Economische Zaken, Sociale Zaken en Cultuur, de Nederlandse ambassade in Washington en ATA hoofdsponsor van het evenement. "Iedereen is erg enthousiast over het project en men gelooft dat het project een goede spin-off zal geven. Het was zeker een grote uitdaging om aan dit project te werken en ik ben er zeker van dat dit het begin is van hele mooie dingen, omdat de kunst op Aruba springlevend is."

De tentoonstelling is vanaf 16 september tot 15 oktober voor een ieder op afspraak te bezichtigen. De residentie is gevestigd aan 4200 Linnean Avenue NW, Washington DC.